

Národná cena za dizajn 2025

Produktový dizajn

Sútťažné podmienky

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a Slovenské centrum dizajnu (ďalej len „organizátor“) vyhlasujú podľa Štatútu súťaže Národná cena za dizajn (č. MK-3040/2022-110/4032) 22. ročník verejnej celoštátnej súťaže dizajnu Národná cena za dizajn 2025 (ďalej len „súťaž“).

I. Zameranie súťaže

V roku 2025 je súťaž Národná cena za dizajn zameraná na produktový dizajn.

II. Cieľ a predmet súťaže

Súťaž je platformou na poznávanie, hodnotenie a oceňovanie kvality v dizajne. Jej cieľom je podpora profesionálnej práce tvorcov a tvorkyň dizajnu v Slovenskej republike a motivovanie klientov ku kontinuálnej spolupráci s profesionálnymi dizajnérmi.

Súťaž je určená pre profesionálnych produktových dizajnérov*ky, študentov*ky produktového dizajnu a súvisiacich odborných disciplín, iných odborníkov*čky pracujúcich vo sfére produktového dizajnu, a tiež klientov v oblasti produktového dizajnu.

Predmetom súťaže je hodnotenie produktového dizajnu vo forme

- produktov vyrábaných sériovo bez ohľadu na veľkosť série a spôsob výroby, ktorých dizajn bol vytvorený profesionálnou dizajnérkou/dizajnérom pre konkrétneho klienta a/alebo ktoré boli uvedené do praxe;
- solitérov, ktoré boli vytvorené profesionálnou dizajnérkou/dizajnérom a ktoré nemuseli vzniknúť pre konkrétneho klienta;
- modelov, prototypov, návrhov výrobkov a dizajnových konceptov vytvorených na pôde vysokej školy s výučbou dizajnu na Slovensku alebo počas štúdia alebo stáže na vysokej škole s výučbou dizajnu v zahraničí, ktoré vznikli na základe pedagogického zadania - semestrálne, bakalárske, magisterské a dizertačné práce (kategória/oblasť Študentský dizajn),
- inovatívnych, experimentálnych dizajnerských konceptov, modelov, prototypov a výskumných projektov, ktoré vznikli z vlastnej iniciatívy profesionálnych dizajnérov a dizajnérov alebo študentiek či študentov (bez objednávky klienta a bez pedagogického zadania a vedenia) zameraných na hľadanie nových smerov v oblasti dizajnu a/alebo nerealizovaných alebo nepublikovaných projektov s potenciálom širších presahov.

III. Súťažné kategórie

MÓDA & MÓDNE DOPLNKY

Projekty cieleňé na oblasť osobného priestoru tela ako jedného z prostriedkov budovania identity človeka. Ide predovšetkým o odev, ale aj o odevnú kolekciu, odevné doplnky, topánky, pokrývky hlavy, kabelky, tašky, batožinu, šperky, hodinky, okuliare, resp. iné príslušenstvo k nim.

ŠPORT & VOĽNÝ ČAS

Projekty orientované na oblasť voľnočasových aktivít ako jednej z možností sebarealizácie a osobného rozvoja, napr. šport a športové vybavenie, hobby produkty, wellness produkty, hry a hračky, produkty s cieľom zábavy a ďalších voľnočasových aktivít.

DOMOV & VEREJNÝ PRIESTOR

Projekty zamerané na človekom „obývaný“ priestor – privátny aj verejný, v ktorom realizuje svoje aktivity. V rámci oblasti sa neposudzuje komplexné architektonické riešenie interiéru, resp. exteriéru, ale jednotlivé prvky, ktoré ho tvoria. Napr. nábytok, osvetlenie, interiérové doplnky, sanita, domáce spotrebiče, stolovanie, potreby na varenie, upratovanie, skladovanie, chovateľské potreby, ale aj mestský mobiliár, verejné osvetlenie, vybavenie reštaurácií, knižníc, divadiel atď.

PRÁCA & MOBILITA

Projekty so záberom na širokú škálu pracovných činností človeka a jeho pracovné prostredie. Môže ísť o nástroje, stroje a zariadenia, stavebné mechanizmy, vybavenie dielní, ale aj administratívnych priestorov, osvetlenia

a doplnkov špecializovaných na danú oblasť. Oblasť je určená aj pre sféru dopravy, osobnej aj verejnej mobility, prostriedky zabezpečujúce pohyb vo vzduchu, na zemi aj na vode, na motorový aj ľudský pohon.

UMENIE & DIZAJN & REMESLO

Projekty voľne presahujúce hranice umenia, dizajnu a remesla, prinášajúce pridanú kvalitu s individuálnym autorským rukopisom („art dizajn“, úžitkové umenie,...). Napr. využívanie metód, postupov a médií vizuálneho umenia alebo práca s tradíciou a využívanie remeselných techník v súčasnom kontexte, objavovanie inovatívnych remeselných postupov s využitím analógových alebo digitálnych nástrojov a pod.

NOVÉ HORIZONTY

Návrhy, koncepty, scenáre alebo realizácie, ktoré sa vymykajú bežným zadaniam vo zvyšných oblastiach ako sú autorské, experimentálne, špekulatívne, kritické projekty alebo výskum v oblasti dizajnu. Môže ísť o prototypy, koncept dizajn, nerealizované projekty alebo zdokumentovaný výskum s potenciálom širších presahov.

ŠTUDENTSKÝ DIZAJN

Semestrálne, bakalárske, magisterské alebo doktorandské projekty študentov a študentiek vysokých škôl s výučbou dizajnu, textilu, úžitkového umenia a príbuzných odborov, ktoré vznikli pod pedagogickým vedením. Kategória je určená pre študentov*ky zo slovenských aj zahraničných vysokých škôl, a tiež pre zahraničných študentov študujúcich na Slovensku. Sloboda akademického prostredia je príležitosťou prinášať jedinečné pohľady na staré aj nové témy.

Prihlasovatelia*ľky môžu do súťaže prihlásiť viac prác. Odborná porota má právo preradiť dielo do inej kategórie/oblasti ako bolo prihlásené. Takisto má práva dielo rozdeliť do viacerých kategórii/oblastí alebo môže spojiť prihlásené diela a hodnotiť ich ako celok. Organizátor túto skutočnosť oznámi kontaktnej osobe uvedenej v prihlasovacom formulári.

IV. Prihlasovatelia

1. **Prihlasovateľmi** do súťaže môžu byť:
 - a) **profesionálne** dizajnérky/dizajnéri, dizajnárske štúdiá a iné subjekty tvoriace v oblasti dizajnu; zahraničné dizajnérky/dizajnéri a subjekty iba vtedy, ak prihlásená práca vznikla v spolupráci s iným subjektom zo Slovenska,
 - b) **klienti**, ktorých prihlásené dielo vzniklo v spolupráci s dizajnérkami/dizajnérmi, zahraniční klienti iba vtedy, ak dizajn vznikol v spolupráci so slovenskými dizajnérkami/dizajnérmi,
 - c) do súťažnej kategórie Študentský dizajn sa môžu prihlásiť **študentky/študenti vysokej školy** s výučbou dizajnu na Slovensku bez ohľadu na štátnu príslušnosť (štúdium alebo stáž) alebo študentky/študenti so slovenskou štátnou príslušnosťou študujúci na vysokej škole s výučbou dizajnu v zahraničí (štúdium alebo stáž).
2. Pod pojmom profesionálna/y dizajnérka/dizajnér sa myslí osoba s ukončeným vysokoškolským vzdelaním 1. stupňa (bakalár) v odbore dizajn s minimálne ročnou praxou alebo osoba bez formálneho vzdelania v odbore dizajn, ktorá sa preukázateľne minimálne dva roky venuje tvorbe dizajnu.
3. Prihlasovanie do súťaže prebieha prostredníctvom **online formuláru** na webovom sídle organizátora www.scd.sk
4. Žiaden z členov poroty, rovnako tak kurátor a štatutár organizátora (SCD) nemôže byť prihlasovateľom do súťaže.
5. Do súťaže môžu prihlásiť diela aj zamestnanci organizátora (SCD), externí spolupracovníci SCD, rovnako tak ostatní externí členovia aktuálneho ročníka NCD teamu, okrem riaditeľa SCD. Tieto diela môžu byť nominované a postúpiť na výstavu, ale jednu z cien uvedených v Čl. VII súťažných podmienok môžu získať iba v prípade, ak sa v čase hodnotenia diel medzinárodnou porotou zamestnanci a externisti organizátora fyzicky nepodieľali na príprave NCD a počas trvania súťaže v rámci aktuálneho ročníka nekomunikovali s porotcami NCD.
6. Členovia poroty, organizačný tím a prihlasovatelia víťazných návrhov sú viazaní mlčanlivosťou o výsledkoch súťaže až do ich oficiálneho zverejnenia na webovom sídle organizátora.

V. Súťažný poplatok

1. Prihláška do súťaže sa pokladá za kompletnú a akceptovanú až po úhrade súťažného poplatku. Výnimku z úhrady poplatku majú študentské práce.
2. Súťažný poplatok je jednorazový, **vo výške 50 EUR** (profesionálni dizajnéri/klienti).
3. Uhradenie poplatku umožňuje prihlásiť akýkoľvek počet prác.
4. Výnimku z úhrady poplatku majú **študentky/študenti** v kategórii Študentský dizajn

Poplatok musí byť uhradený na účet **IBAN: SK50 8180 0000 0070 0007 0238**

Variabilný symbol – 1102025 a do poznámky uviesť meno prihlasovateľa z prihlášky, a to najneskôr do troch pracovných dní od registrácie.

5. Po prijatí úhrady bude vystavená a zaslaná faktúra na mailovú adresu uvedenú v online prihláške.

VI. Doba vzniku prác

Prihlásené práce musia byť vytvorené v období **od 16. 3. 2023 do termínu oficiálneho ukončenia prihlasovania do súťaže Národná cena za dizajn 2025 – Produktový dizajn, teda do 9. 6. 2025.**

Pri profesionálnych dizajnéroch sa ako smerodajné berie dátum uvedenia produktu na trh.

Podmienkou prihlásenia je, aby dielo/diela neboli prihlásené do súťaže NCD už v jeho predchádzajúcich ročníkoch.

VII. Ceny

Porota z prihlásených diel nominuje maximálne 5 diel v každej kategórii – vid' bod III.

Z nominovaných diel porota vyberie maximálne jednu hlavnú cenu v každej kategórii.

V súťaži môžu byť udelené ďalšie Ceny pre osobnosti dizajnu:

Etablovaná*ý dizajnér*ka – pre osobnosti alebo kolektívy za výrazné aktivity v dizajnerskej praxi počas uplynulých dvoch rokov na základe diel prihlásených do jednotlivých oblastí s prihliadnutím na širší kontext ich tvorby.

Nový zjav – pre osobnosti alebo kolektívy za výrazné aktivity v dizajnerskej praxi na začiatku ich kariéry za originalitu a množstvo kvalitných výstupov vytvorených počas posledných dvoch rokov na základe diel prihlásených do jednotlivých oblastí s prihliadnutím na širší kontext ich tvorby.

Cena za dlhodobý kultúrny prínos v oblasti dizajnu - cena udeľovaná v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR pre osobnosti alebo kolektívy pôsobiace v oblasti dizajnu za kultúrny a intelektuálny prínos v tejto oblasti: výnimočný počin alebo celoživotné dielo, tvorivú a inovačnú dizajnersku prácu, teoreticko-kritickú publikačnú činnosť a historiografiu, organizačnú prácu a podporu vzdelávacích projektov a pod.

Cena za dlhodobý hospodársky prínos v oblasti dizajnu – cena udeľovaná v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR pre osobnosti a firmy tvoriace alebo používajúce dlhodobý dizajn v nadštandardnej miere a kvalite s dôrazom na jeho hospodársky prínos: systematická aplikácia dizajnu vo firemnej stratégii oceneného, výnimočné riešenia v dizajne, ktoré prispeli k zlepšeniu hospodárskych výsledkov a konkurencieschopnosti oceneného a pod.

V súťaži môžu byť udelené aj ďalšie Špeciálne ceny:

Špeciálna cena Slovenského centra dizajnu ako partnera iniciatívy Nový európsky Bauhaus na Slovensku - Slovenské centrum dizajnu je od roku 2021 oficiálnym partnerom iniciatívy Nový európsky Bauhaus (New European Bauhaus - NEB), ktorej snahou je motivovať spoločnosť ku konaniu v ústrety ekologicky a sociálne udržateľnej, inkluzívnej a kultúrne orientovanej budúcnosti. Táto iniciatíva spája myšlienky Európskej zelenej dohody s každodenným životom a vytvára platformu pre spoluprácu v oblasti architektúry, stavebníctva a dizajnu. Špeciálna cena udeľovaná v zmysle princípov NEB má za cieľ upriamiť pozornosť na projekty, ktoré ukazujú, že dizajn môže byť účinným nástrojom pozitívnej zmeny v ústrety udržateľnej budúcnosti.

Cena verejnosti

Cena verejnosti v rámci Národnej ceny za dizajn je špeciálne ocenenie, ktoré dáva možnosť širokej verejnosti zapojiť sa do oceňovania najlepších diel slovenského dizajnu. Verejnosť má možnosť anonymne hlasovať za svoj

oblúbený projekt z nominácií, prostredníctvom online hlasovania. Víťazom Ceny verejnosti sa stane dizajnér, ktorý za svoju prácu dostane v hlasovaní najvyšší počet hlasov.

Porota môže udeliť po dohode s organizačným tímom aj špeciálne uznania, ktoré budú uvedené na webovom sídle Slovenského centra dizajnu pred vyhlásením výsledkov súťaže.

Držitelia cien získajú diplom oprávňujúci označovať ocenený produkt alebo projekt názvom NCD a získanej ceny. Organizátor súťaže – Slovenské centrum dizajnu – môže oceniť víťazné diela aj ďalšími finančnými či nefinančnými odmenami. Držitelia nominácií získajú možnosť označovať nominovaný produkt alebo projekt názvom NCD a získanej nominácie.

Vyhlasovatelia súťaže si vyhradzujú právo niektorú z cien neudelieť.

VIII. Porota

Súťaž vyhodnotí medzinárodná odborná porota (ďalej len „porota“), ktorú vymenúva minister/ka kultúry Slovenskej republiky na návrh Slovenského centra dizajnu. Porota má minimálne 5 členov, tvoria ju dizajnérky/dizajnéri a odborníčky/odborníci zo súvisiacich odborov, z ktorých najmenej jedna/jeden je zo zahraničia. SCD si vyhradzuje právo v prípade potreby prizvať na hodnotenie ďalšie odborníčky/odborníkov, majúcich poradný hlas. Informácie o zložení poroty budú zverejnené na webovom sídle Slovenského centra dizajnu.

IX. Priebeh a kritériá hodnotenia

Pre účasť v súťaži je nevyhnutné registrovať sa prostredníctvom online prihlášky v období od 22. 4. 2025 do 10. 6. 2025. Adresa online prihlášky na nomináciu bude zverejnená na webovom sídle <https://scd.sk/>, resp. <https://scd.sk/ncd/narodna-cena-za-dizajn-2025/>

Hodnotenie poroty a **výber diel postupujúcich na výstavu Národná cena za dizajn 2025 sa bude konať v dvoch kolách.**

1. kolo

Do prvého výberového kola bude zaradený každý súťažiaci, ktorý do termínu uzávierky zaregistruje práce do ním vybranej kategórie, resp. oblasti, v digitálnej forme prostredníctvom online prihlášky a splní podmienky na zaradenie do súťaže.

Porota na základe online prihlášok vyberie súťažné práce, ktoré postúpia do druhého kola. **Hodnotenie online prihlášok porotou sa bude konať v období od 23. 6. 2025 do 7. 7. 2025.**

2. kolo

Počas druhého kola hodnotenia porota posúdi súťažné diela a rozhodne o postúpení diel na výstavu v online priestore a o udelení cien /nominácie, víťazi/, **21. a 22. 7. 2025.**

Kritériá hodnotenia:

- relevancia a dopad na zvolenú oblasť,
- pôvodnosť, originalita a vysoká miera inovácie,
- technická a technologická vyspelosť,
- súlad estetického, funkčného, materiálového a ergonomického riešenia,
- etické, sociálne a ekologické aspekty a zodpovednosť,
- komunikačné, ochranné a finančno-nákladové aspekty,
- zrozumiteľnosť a rozpoznateľnosť,
- profesionálna kvalita zhotovenia.

X. Podmienky na zaradenie do súťaže a termíny

Podmienkami pre zaradenie do súťaže sú:

- a) splnenie kritérií uvedených v bodoch II. až VI. týchto súťažných podmienok,
- b) zaregistrovanie online prihlášky s požadovanou dokumentáciou v termíne určenom organizátormi súťaže,
- c) uhradenie súťažného poplatku podľa bodu V.,
- d) doručenie prác alebo dokumentácie na hodnotenie poroty v termíne určenom organizátormi súťaže,
- e) každá práca (kolekcia) musí byť prihlásená do súťaže samostatne,

Formáty a počet súborov priložených k online prihláške:

Minimálny počet priložených fotografií diela je 1 maximálny je 10. Maximálna veľkosť jedného súboru je 100 MB a veľkosť všetkých súborov nesmie prekročiť 500 MB. Podporované formáty: obrázok (JPG), dokumentácie (PDF). Možné a vítané je aj priloženie videoprezentácie – link na youtube

K prihláške musí byť pripojená aj fotodokumentácia prác v digitálnej forme pre publikačné, prezentačné účely a pre potreby online hodnotenia porotou. Na základe priloženej dokumentácie prihlasovateľ súhlasí s jej následným použitím na prezentačné účely súťaže a to aj v prípade, že nie je autorom príloh – má teda na ne ošetrované licenčné právo. Prihlasovateľ udeľuje vyhlasovateľovi súťaže licenciu na použitie priloženej dokumentácie a vyhlasuje, že je vlastníkom licencie, pričom táto nie je zaťažovaná právami tretích osôb.

Termíny:

Vyhlasenie súťaže:	22 . 4. 2025
Registrácia online prihlášok a dokumentácie:	do 10. 6. 2025
Hodnotenie 1. kolo /online/ :	23. 6. – 7. 7. 2025
Hodnotenie 2. kolo:	21. – 22. 7. 2025
Vyhlasenie výsledkov a odovzdanie cien:	október/ november 2025

XI. Vrátenie súťažných prác

Súťažné práce si účastníci vyzdvihnú osobne po ukončení výstavy v termíne určenom organizátorom.

XII. Propagácia výsledkov súťaže

Organizátor zabezpečí zverejnenie a propagáciu výsledkov súťaže:

- na slávnostnom vyhlasovaní výsledkov súťaže,
- prezentáciou ocenených a vybraných prác /presná forma bude upresnená/
- v časopise Designum
- na webovom sídle organizátora a na sociálnych sieťach organizátora a súťaže,
- v tlačových a elektronických médiách,
- prostredníctvom krátkych videofilmov,
- na iných akciách ako semináre, konferencie a výstavy doma i v zahraničí.

XIII. Záverečné ustanovenie

Odoslaním prihlášky prihlasovateľ potvrdzuje súhlas so spôsobom vystavenia, propagácie a bezplatným rozširovaním fotodokumentácie prihlásenej práce a s jej sprístupňovaním verejnosti, ako i s použitím osobných údajov pre potreby súťaže a sprievodných aktivít.

Kontakty:

Slovenské centrum dizajnu
Hurbanove kasárne
Kollárovo nám. 10
811 07 Bratislava

Koordinátorka Národnej ceny za dizajn 2025:

Mgr. Zuzana Böhmerová
tel.: 0918 110 248
ncd@scd.sk

Bratislava 1. 4. 2025

Slovenské centrum dizajnu

Mgr. art. Maroš Schmidt, riaditeľ